

Европейски съд по правата на човека

“Гропера радио” АД и други срещу Швейцария
(“Grooppera radio” AG and Others v. Switzerland)

Жалба № 10890/84, А-173

Решение от 22 февруари 1990 г.

(резюме)*

Чл. 10: свобода на разпространение на информация и идеи “независимо от границите”; разрешителен режим за дейността на радио- и телевизионните компании

Както излъчването на програми по въздуха, така и кабелното препредаване на такива програми, се обхващат от правото, закрепено в първите две изречения на чл. 10, т. 1, без оглед на съдържанието на програмите.

Националните лицензионни системи са необходими не само за правилното уреждане на излъчването на радиопредавания на национално равнище, но също така и за да бъдат приложени относимите международни норми.

Целта на третото изречение на чл. 10, т. 1 е да изясни, че държавите имат право да контролират чрез системата на лицензиите начина, по който се организира излъчването на сигнали на техните територии, и по-специално неговите технически аспекти. Мерките, свързани с лицензирането, са подчинени на изискванията на т. 2 от чл. 10.

Факти по делото

Жалбоподателите са: “Гропера радио” АД – дружество, учредено по швейцарското право, с регистрация в кантона Цуг, което продуцирало радиопрограми; г-н Маркард – негов управител, представител и единствен акционер; журналистите г-н Фрьолих и г-н Калуци, които работели в него.

През 1979 г. италианско ООД построило за предшественика на Гропера радио – “Радио 24” АД – радиостанция на Пицо Гропера – връх в Италия, на 6 км от швейцарската граница. Станцията използвала насочена антена и предавател, който бил най-мощният в Европа, и излъчвала в Швейцария на 200 километра в северозападна посока, като покривала близо 1/3 от територията на страната, главно областта около Цюрих.

Между 12 ноември 1979 г. и 30 септември 1983 г. станцията на Пицо Гропера била използвана от собственика си “Радио 24” АД, създадено, за да се избегне държавният монопол за радиоразпръскване, установен в Швейцария.

* Материалът е подготвен и предоставен от Фондация *Български адвокати за правата на човека*, като част от диск „Сборник материали по правата на човека”, издаден от НИП през 2007 г.

През 1982 г. Федералният съвет приел Указ за местните радиостанции, с което бил прекратен монополът на Швейцарското радио. Издадени били 36 лицензии. “Радио 24” получило лицензия, но под условие, че излъчванията от Пицо Гропера бъдат спрени, считано от 30 септември 1983 г. Собственикът на “Радио 24” се съгласил, но продал станцията на господин Маркард, жалбоподател по това дело. От 1 октомври 1983 г. “Гропера радио” използвало станцията на върха Гропера, за да излъчва, под името радио “Саунд”, програма за областта на Цюрих на честотите, използвани преди това от “Радио 24”. Швейцарските локални радиостанции започнали излъчвания от 1 ноември 1983 г. и привлекли по-голям брой слушатели, главно защото могли да се финансират чрез реклами при определени условия.

На 17 август 1983 г. Федералният съвет издал указ по приложението на Закона за телеграфните и телефонни съобщения (споменаван по-нататък като Указът от 1983 г.), който създал нова категория лицензия за приемателни инсталации – лицензия за колективна антена, даваща право на притежателя си да оперира посочената в нея мрежа за локално разпространение и да препредава по този начин радио- и телевизионни програми от предаватели, които отговарят на разпоредбите на Международната конвенцията за телекомуникации от 25 октомври 1973 г. и на международните радиорегулации, както и на международните конвенции и съглашения, сключени в рамките на Международния телекомуникационен съюз (чл. 78, ал. 1 от Указа).

От 1 февруари 1984 г. повечето швейцарски кабелни компании престанали да препредават програмите на радио “Саунд”. Някои от тях обаче, включително кооперативът за колективна антена на Маур и заобикалящия го район (“кооперативът”), продължили да ги излъчват. На 21 март 1984 г. службата за телекомуникации в Цюрих – поделение на Националната служба за поща и телекомуникации, информирала кооператива, че излъчванията на “Гропера радио” са незаконни, тъй като противоречат на международните норми. Затова, съгласно чл. 78 от Указа от 1983 г., лицензът за колективна антена не допускал препредаване. Кооперативът бил предупреден, че ако продължава да препредава ще извърши нарушение, и му било наредено в тридесетдневен срок да отмени всички технически уговорки относно приемането и излъчването на въпросните програми. Тази заповед била потвърдена от Националната служба за пощи и телекомуникации на 31 август 1984 г.

Кооперативът и двама от неговите абонати подали жалба срещу административния акт пред Федералния съд. “Гропера радио” АД се присъединило към подадената жалба, като твърдяло, че също е засегнато от разпоредбите на Указа от 1983 г. относно лицензите за колективни антени, тъй като наложените от тях ограничения значително намалявали броя на слушателите му. По този начин намалявали печалбата и заплашвали финансовото му оцеляване.

На 30 август 1984 г. предавателят на Пицо Гропера бил разрушен от светкавица. Той преустановил излъчванията и никога не ги подновил, въпреки твърденията на жалбоподателите, че повредата била бързо отстранена. На 12 ноември 1984 г. Федералният съд информирал страните, че му е известно, че предавателят на връх Гропера е разрушен и няма да бъде поправен. Тъй като не съществувал правен интерес от продължаване на делото, съдът предложил да го прекрати, без да взема решение по същество.

Жалбоподателите отказали да дадат съгласие за това. На 14 юни 1985 г. съдът оставил жалбите без разглеждане. В решението се казвало, че интересът от решаване на спора е отпаднал и съдът може да го разгледа само при наличие на специални обстоятелства, изискващи своевременно произнасяне по принципни въпроси. Съдът не намерил в случая да са налице такива обстоятелства – предаватели, които излъчват в нарушение на националното или международно право не можели обикновено да оцелеят продължително време и едва ли щял да се постави за разглеждане втори подобен случай. Съдът отбелязал, че при всяко положение, дори и да може да се приеме, че “Гропера радио” АД има интерес от решаване на спора, то искането му да препредава отново, чрез кабелната мрежа на кооператива, своите вероятно противозаконни излъчвания, не би се ползвало от правна закрила.

В периода 1979-1981 г. работата на предавателя на Пицо Гропера на няколко пъти била спирана по нареждане на компетентните италиански власти и спорът бил съдебно разглеждан. В решение от 1 октомври 1981 г. италианският административен съд приел, че “Радио 24” – предшественикът на радио “Саунд” – извършва дейността си в Италия незаконно – станцията на Пицо Гропера не можела да се счита за локална радиостанция според италианския закон, тъй като имала радиус за излъчване по-голям от 20 км и предавала само за слушатели от другата страна на границата. Съдът добавил, че съгласно Закон № 103 от 1975 г. държавата имала монопол върху радиопредаванията, предназначени за чужбина. Съдът взел решение за закриване на станцията, което било изпълнено на 21 януари 1982 г. На 4 май 1982 г., по жалба на оператора на станцията, Върховният административен съд спрял изпълнението на решението от 1 октомври 1981 г., така че “Радио 24” било в състояние да поднови излъчването на своите предавания на 9 май, и отнесъл случая пред Конституционния съд, тъй като членове 1, 2 и 45 от Закона от 1975 г. поставяли въпрос за съответствие с Конституцията. Конституционният съд постановил решение на 6 май 1987 г., като обявил чл. 2, ал. 1 на оспорвания закон за противоконституционен, тъй като не уреждал възможността да се излъчват програми в чужбина въз основа на лицензии, издадени от държавните органи на частни компании.

Международната конвенция за телекомуникации, сключена в рамките на Международния съюз за телекомуникации на 25 октомври 1973 г. и ревизирана на 6 ноември 1982 г., била ратифицирана от всички държави-членки на Съвета на Европа. В Швейцария тя била публикувана в Официалната сбирка на федералните закони и в Сборника федерално право. Съгласно нейния чл. 33, озаглавен “Рационално използване на спектъра на радиочестотите”, “Държавите-членки ще полагат усилия да ограничават броя на честотите и пространството на спектъра, което се използва, до минимума, наложителен за осигуряване по задоволителен начин на необходимите услуги. За тази цел те ще полагат усилия да прилагат във възможно най-кратък срок последните технически достижения.”

Чл. 35 гласи: “Всички станции, независимо от тяхната цел, трябва да функционират така, че да не причиняват смущения при радиослужбите или радиосъобщенията на другите държави-членки (...).”

Конвенцията е допълнена и изяснена от три вида административни норми: радио-, телеграфни и телефонни регулации. Радиорегулациите датират от 21 декември 1959 г. и са били неколkokратно изменени. Техният обем е повече от 1000 страници и те с малки изключения не са били публикувани в официалното издание на федералните закони. В него се съдържа указание, че могат да бъдат

прочетени в Централното управление на ПТТ в отдел Библиотека и документация (посочен бил адресът в Берн) или могат да бъдат получени от Международния телекомуникационен съюз (посочен бил адресът на Съюза в Женева).

В радиорегулациите се съдържат няколко разпоредби, които са релевантни по настоящото дело, а именно:

№ 2020. “Предавателна станция не може да се създава или използва от частно лице или предприятие, без лиценз, издаден в надлежна форма и в съгласие с разпоредбите на тези регулации от правителството на държавата, на чиято юрисдикция се подчинява въпросната станция.”

№ 2666. “По принцип, освен в честотите 3900-4000 килохерца, излъчващите станции, използващи честоти под 5060 килохерца или над 41 мегахерца, няма да използват мощ, която надминава необходимата, за да се поддържа по икономичен начин ефективно национално обслужване с добро качество, в границите на съответната държава.”

Съгласно № 584 от радиорегулациите: “Излъчващи станции в честотите 100-108 мегахерца в първи регион ще се създават и използват в съответствие със споразумение и прилежащ към него план за честотите 87,5–108 мегахерца, съставен от регионална конференция.”

През 1971 г. бил изработен план за регионално ползване на честоти, но за разлика от Швейцария, Италия не се присъединила към него, нито между двете страни било сключено отделно споразумение, както се изисквало при излъчване на предавател от една национална територия към друга.

Швейцарското правителство никога не прибегнало към заглушаване на излъчванията от връх Гропера с цел да ги спре, но направило постъпки пред италианските власти и Международния съюз за телекомуникации.

Делегации на Швейцария и Италия се срещнали в Берн през ноември 1979 г., за да проучат проблема. Италианската делегация съобщила, че седмица преди срещата италианското министерство на пощите и телекомуникациите е предупредило дружеството, използващо предавателя, че трябва да ограничи дейността си само на италианска територия. Тя дала уверение на швейцарската, че ако това не бъде сторено, предприетите действия за преустановяване на излъчванията към Швейцария ще бъдат продължени. От своя страна швейцарската делегация заявила, че ако до 20 декември 1979 г. не бъдат взети мерки и излъчванията продължават, случаят ще бъде отнесен до Международния телекомуникационен съюз. Швейцарските представители настояли за вземане на мерки и по отношение на други предаватели, разположени на италианска територия и излъчващи предимно в Швейцария. Италианската делегация посочила, че въпреки съществуващото желание за уреждане на проблема в съгласие с международните ангажименти на страната, за момента участието в официални координационни процедури е невъзможно, главно поради липсата на правно основание за това.

През януари 1987 г. Централната служба на ПТТ на Швейцария отправила искане до председателя на Международния борд за регистриране на честоти в Международния телекомуникационен съюз за съдействие по проблемите. В него се посочвало, че в Италия и по-специално в долината По има голям брой частни радио- и телевизионни станции, предаващи на честоти, които не са координирани с швейцарските пощенски и телекомуникационни власти. Изтъквало се, че това състояние на нещата е в противоречие с регионалните съглашения за радиоизлъчвания, както и с радиорегулациите – международни съглашения, по

които както Швейцария, така и Италия са страни. Някои от тези станции излъчвали програми и реклами, предназначени за слушатели в съседните швейцарски градове, и използвали мощности, превишаващи необходимите за поддържане на икономично и ефективно национално обслужване с добро качество в границите на съответната държава, в нарушение на № 2666 от радиорегулациите. Нещо повече, тези частни станции пречели и на доброто функциониране на швейцарските радиослужби. Изтъквало се, че многократните постъпки, направени от швейцарските ПТТ пред италианските власти в продължение на повече от 6 години, с цел да се координират усилията, не са дали задоволителен резултат. Поради това швейцарските власти отправяли искане до борда да вземе в най-кратък срок всички необходими мерки за подобряване на ситуацията, на основание на чл. 50 от Международната конвенция за телекомуникации.

В отговор председателят на Регистрационния борд за международни честоти изпратил на ръководството на швейцарските ПТТ копие от писмо, адресирано същия ден до италианското министерство на пощите и телекомуникациите, с което се обръщало внимание, че някои разпределени честоти се използват в нарушение на радиорегулациите и на регионалните споразумения. В последващо обръщение към италианските власти била изразена сериозна загриженост от липсата на развитие по отношение на смущенията, причинявани на радио- и телевизионни станции, съобщени от Швейцария, а впоследствие и от две други държави. Констатирано било, че италианските власти не спазват задължения, установени в Международната конвенция за телекомуникации, радиорегулациите и регионалните споразумения, които по своя воля са поели да изпълняват, и повече от 100 италиански станции продължават да причиняват смущения на оторизирани станции в три съседни държави, без италианските власти да са намерили начин за ограничаване на явлението и без да са дали конкретен отговор на обръщенията на борда. С оглед на тази продължаваща вече няколко години ситуация, станала в последно време особено сериозна, бордът предупреждавал, че е задължен да предприеме по-нататъшни мерки, за да бъдат преодолени сериозните последици, които властите във Франция, Швейцария и Югославия търпят в резултат на неизпълнението на задълженията на италианските власти. Отговор от италианските власти не бил получен.

Резюме на решението на Европейския съд

Правителството прави предварителното възражение, че жалбоподателите нямат качеството на жертви по смисъла на чл. 25, т. 1 от Конвенцията¹, тъй като забраната за кабелно предаване на програмата от Пицо Гропера не е попречила на радио “Саунд” да излъчва по въздуха, включително за Маур, а жалбоподателите-физически лица не са слушатели от неговия район на действие. Единствено кооперативът бил претърпял намеса. Алтернативно правителството поддържа, че ограниченията на свободата на изразяване са елемент от разрешителния режим, на който радио- и телевизионните компании могат да бъдат подчинени по силата на третото изречение от чл. 10, т. 1 от Конвенцията, а като друга алтернатива – че

¹ След измененията, внесени с Протокол 11 – [чл. 34](#).

намесата на държавата при упражняването на свободата на изразяване на жалбоподателите е била оправдана съгласно чл. 10, т. 2.

По предварителното възражение на правителството Съдът приема, че жалбоподателите могат да твърдят, че са жертва, тъй като в периода от забраната за кооператива да препредава до повредата на станцията те са били пряко засегнати от издадените въз основа на Указа от 1983 г. административни актове – дружеството е загубило значителна част от слушателите на радиото си в един планински район със затруднено приемане, което обуславя както интереса на единствения му акционер, свързан с финансирането от реклами, така и интереса на служителите му, свързан със сигурността на работата им като журналисти. Те се оплакват от нарушение на правото си да разпространяват информация и идеи, а не да получават такива.²

А. Дали е била налице намеса?

Според жалбоподателите административните актове от 21 март и 31 юли 1984 г., постановени срещу кооператива по силата на Указа от 1983 г., са засегнали тяхното право да разпространяват информация и идеи без оглед на границите. Решенията са отнели възможността на абонатите на кабелната мрежа да приемат излъчваните от Пицо Гропера програми, което е равнозначно на забраната на тези програми, особено като се има предвид, че в Швейцария 2/3 от населението може да приема предаване по кабел и планинският терен често прави приемането по въздуха трудно и дори невъзможно.

Без да оспорва изрично приложимостта на чл. 10, правителството твърди, че жалбоподателите нямат интерес от предприетите действия. Радио “Саунд” е използвало предавател със значителна мощност, който е позволявал да се покрива областта на Цюрих и никога не е бил заглушаван. На второ място, станцията спряла да предава на 1 септември 1984 г. не само поради повредата, причинена от светкавицата, но също така и по-специално поради икономически причини. На трето място, тя предавала програми, чието съдържание – предимно лека музика и реклами – едва ли можело да бъде квалифицирано като “информация” и “идеи”.

“Съдът отбелязва, че първите две възражения на правителството по същество повтарят отхвърлените вече предварителни възражения. Що се отнася до третото, Съдът не счита за необходимо по конкретния повод да дава точна дефиниция на понятията “информация” и “идеи”. Радио- и телевизионната дейност се споменава в Конвенцията точно във връзка със свободата на изразяване. Подобно на Комисията Съдът смята, че както излъчването на програми по въздуха, така и кабелното препредаване на такива програми, се обхващат от правото, закрепено в първите две изречения на чл. 10, т. 1, без да е необходимо да се прави някаква разлика във връзка със съдържанието на програмите. Спорните административни решения определено представляват намеса във връзка с препредаването по кабел на програмите на радио “Саунд” и са попречили на абонатите в района на Маур да ги приемат чрез това средство. Следователно те представляват “намеса на държавните власти” при упражняването на тази свобода.”

Б. Дали намесата е била оправдана?

² Решението е единодушно.

Според правителството намесата е била в съответствие с чл. 10, т. 1 *in fine*, а е била оправдана и съгласно т. 2 от чл. 10.

1. Точка 1, изречение трето на чл. 10.

Жалбоподателите твърдят, че Швейцария няма юрисдикция да урежда приемането на нейна територия на програми, които са законно излъчени от чужбина и се препредават по кабел. След като станцията на Пицо Гропера била в Италия, само италианските власти били оправомощени да предоставят на “Гропера радио” АД лиценз по смисъла на третото изречение на чл. 10, т. 1. Нещо повече, всеки от операторите на кабелни мрежи разполагал с относително голям брой канали и предоставените им в Швейцария лицензии били за чисто технически цели и при никакви обстоятелства не могли да бъдат използвани, за да диктуват избора на програми.

По мнение на Комисията, третото изречение от т. 1 на чл. 10 не би могло да оправдае оспорваната намеса, тъй като условието, на което административните актове от 21 март и 31 юли 1984 г. са подчинили лицензията за колективна антена, не е имало за цел да осигури съобразяване с лицензия, издадена на радио- или телевизионна компания, действаща според швейцарската система. Законността на ограничението, наложено на лицензирани кабелни компании от чл. 78, ал. 1 на Указа от 1983 г., можела следователно да бъде преценявана само от гледна точка на чл. 10, т. 2.

Правителството възразява, че операторите на колективни антени, които приемат програми по въздуха и ги препредават по кабел, също са радиоконпании и затова кооперативът е бил подчинен на швейцарската лицензионна система, а даването на лицензия би нарушило международните ангажименти на Швейцария и би пренебрегнало условията за лицензиране на кабелни компании.

“Съдът е съгласен с правителството, че третото изречение на чл. 10, т. 1 е приложимо в настоящия случай. Това, което трябва да се определи, е обхватът на неговата приложимост. Включването на въпросното изречение на един напреднал стадий от предварителната работа по изработване на Конвенцията се е дължало на технически и практически съображения, като например ограничения брой разполагаеми честоти и големите инвестиции, необходими за построяване на предавател. То е било и отражение на политическата загриженост на няколко държави за това, че радиоразпръскването трябва да бъде сфера, запазена за държавата. Последващата промяна във възгледите и техническият прогрес, по-специално появата на кабелното предаване, са довели до премахване на държавния монопол в много европейски държави и до създаване на частни радиостанции – често местни – наред с държавните. Освен това, националните лицензионни системи са необходими не само за правилното уреждане на излъчването на радиопредавания на национално равнище, но също така и с цел да бъдат приложени международните норми, включително и № 2020 от радиорегулациите.

Целта на третото изречение на чл. 10, т. 1 и обхватът на неговото приложение трябва все пак да бъдат преценявани в контекста на чл. 10 като цяло и по-специално във връзка с изискванията на неговата т. 2.

Обсъжданото изречение няма еквивалент в първите точки на [чл. чл. 8, 9 и 11](#), въпреки че тяхната структура по принцип е много сходна с тази на чл. 10.

Формулировката му е сходна с тази на последното изречение на чл. 11, т. 2. В това отношение обаче двата текста – чл. 10 и чл. 11 – се различават по своята структура. Чл. 10 установява някои от позволените ограничения още в първата си точка. От своя страна чл. 11 предвижда едва във втората си точка възможност за специални ограничения по отношение на упражнението на свободата на сдружаване от служещите във въоръжените сили, полицията или държавната администрация, от което може да се заключи, че тези ограничения не се обхващат от изискванията на първото изречение на втората точка, с изключение на изискването за законност. Така сравнението на разпоредбите на чл.чл. 10 и 11 сочи, че третото изречение от т. 1 на чл. 10, доколкото съставлява изключение от принципа, установен в първото и второто изречения, има ограничен обхват.

Съдът отбелязва, че [чл. 19 от Международния пакт за граждански и политически права](#) не включва разпоредба, съответстваща на третото изречение на чл. 10, т. 1. Историята по създаването на чл. 19 показва, че включването на такава разпоредба в него е било предложено с оглед на лицензирането не на информацията, която се разпространява, а по-скоро на техническите средства за излъчване, с цел да се предотврати хаос при използване на честотите. Включването на този текст обаче срещнало съпротива на основанието, че той би могъл да се използва, за да се възпрепятства свободното изразяване на мнения, и било решено, че такава разпоредба не е необходима, тъй като лицензирането в този смисъл се обхваща от понятието “обществен ред” в точка 3 на този член. Това подкрепя заключението, че целта на третото изречение на чл. 10, т. 1 от Конвенцията е да изясни, че държавите имат право да контролират чрез системата на лицензиите начина, по който се организира излъчването на сигнали на техните територии, и по-специално неговите технически аспекти. Текстът обаче не предвижда, че мерките, свързани с лицензирането, няма да бъдат подчинени на изискванията на т. 2 от чл. 10, тъй като това би довело до резултат, който противоречи на целта на чл. 10, взет като цяло.

Въпросното изречение следователно се прилага по настоящото дело, доколкото то разрешава контрола върху радиоразпръскването в Швейцария. Съдът отбелязва, че самата станция на Пицо Гропера се намира под италианска юрисдикция, но препредаването на нейните програми от кооператива в Маур попада под швейцарска юрисдикция. Забраната за препредаване е била напълно в съответствие с швейцарската система за местно радио, установена от Федералния съвет с Указа от 7 юни 1983 г. Следователно намесата е била в съответствие с третото изречение на т. 1 на чл. 10. Следва да бъде установено дали тя удовлетворява и изискванията, поставени в т. 2 на чл. 10, т.е. дали е била предвидена от закона, дали е имала законна цел или цели, и дали е била необходима в едно демократично общество.”

2. Точка 2 от чл.10

а) “Предвидени от закона”

Жалбоподателите поддържат, че нормите на международното право, към които препраща Указът от 1983 г., не са били достатъчно достъпни и ясно формулирани, за да може гражданинът да съгласува поведението си, дори и след консултация с адвокат. Те добавят, че международното право на телекомуникациите обвързва само държавите – страни по съответния

международен договор. След като преподавателят на “Гропера радио” АД бил под италианска юрисдикция, всички проблеми, свързани с прилагането на тези норми, трябвало да бъдат решени на междудържавно равнище, като при нужда се използва механизмът, предвиден в чл. 50 от Международната конвенция за телекомуникации. Накратко, те твърдят, че намесата, от която се оплакват, не е била “предвидена от закона”.

Комисията стига до същия извод, като отбелязва, че нито чл. 78, ал. 1 от Указа от 1983 г., нито административният акт от 21 март 1984 г., споменават конкретна международноправна разпоредба. Въпросът дали “Гропера радио” АД притежава “лицензия” по смисъла на № 2020 от радиорегулациите не бил решен и от швейцарските и италиански съдилища.

Правителството възразява, че актът от 31 юли 1984 г. посочва конкретни международноправни разпоредби. Те подчертават също, че швейцарското право възприема монистичната система, която позволява на всяко лице да се позовава на нормите на международното право, когато твърди съществуването на права и задължения на властите или на друго лице. Жалбоподателите разполагали с достатъчно информация относно приложимите международноправни разпоредби.

“По мнение на Съда, обхватът на понятията за предвидимост и достъпност зависи до голяма степен от съдържанието на съответния нормативен акт, от областта, която той цели да регулира, и от броя и статута на лицата, към които е адресиран. В настоящия случай относимите разпоредби на международното право за телекомуникациите са изключително технически и комплексни. Нещо повече, те са предназначени предимно за специалисти, които са знаели от информацията, дадена в официалната сбирка, как могат да се сдобият с тях. Следователно би могло да се очаква, че търговско дружество, което желае да се занимава с радиоразпръскване през граница като “Гропера радио” АД, ще положи усилия да се осведоми напълно относно приложимите в Швейцария норми, ако е необходимо и с помощта на съветници. Тъй като Указът от 1983 г. и Международната конвенция за телекомуникации са били публикувани в целостта им, такова дружество е трябвало да се информира само относно радиорегулациите – било като се запознае с тях в централната служба на ПТТ в Берн, било като ги получи от Международния телекомуникационен съюз в Женева. Не може да се каже също така, че на разглежданите разпоредби са липсвали нужната яснота и прецизност.”

б) Законна цел

Правителството твърди, че оспорваната намеса е преследвала две цели, признати от Конвенцията. Първата била “предотвратяване на безредици” в телекомуникациите, като съответният ред бил установен с Конвенцията за телекомуникациите и с радиорегулациите, които били универсално обвързващи. Радио “Саунд” не се било съобразило с три основни принципа на реда за предоставяне на международни честоти: а) с принципа на лицензирането, като условие за създаване и функциониране на станция (№ 2020 от радиорегулациите), тъй като никога не било получило лиценз от италианските власти; б) с принципа на координацията, който изисква между държавите да се сключват специални съглашения, когато използваните честоти са между 100 и 108 мегахерца (№ 584 от радиорегулациите), тъй като между Швейцария и Италия не съществувало такова съглашение; в) с принципа за икономичното използване на спектъра на честотите

(чл. 33 от Международната конвенция за телекомуникации и № 2666 от радиорегулациите), тъй като предавателят на Пицо Гропера бил най-мощният VHF предавател в Европа.

Правителството твърди на второ място, че намесата е била за “защита на правата на другите”, тъй като е целяла да осигури плурализъм, по-специално на информацията, чрез допускане на справедливо разпределение на честотите на международно и на национално равнище.

“Съдът намира, че процесната намеса е преследвала и двете посочени цели, които са напълно съвместими с Конвенцията, а именно – защита на международния телекомуникационен ред и защита на правата на другите.”

В. “Необходимо в едно демократично общество”

Жалбоподателите твърдят, че забраната не е отговаряла на належаща обществена нужда, надхвърляла е изискванията на преследваните цели и е била равнозначна на цензуриране или заглушаване. Правителството възразява, че не е имало друго средство, след като преките или направени чрез Международния телекомуникационен съюз постъпки пред италианските власти са останали безплодни.

Съдът пристъпва към разглеждане на въпросите дали взетите мерки са принципно оправдани и дали са пропорционални.

“За да се проконтролира дали намесата в настоящия случай не е била прекалена, изискванията за защита на международния телекомуникационен ред и на правата на другите трябва да се поставят на везните срещу интереса на жалбоподателите и на другите от препредаване на програмите на Радио “Саунд” по кабел.

Съдът припомня на първо място, че след влизането в сила на Указа от 1983 г. повечето швейцарски кабелни оператори са преустановили препредаването на въпросните програми. Освен това, швейцарските власти никога не са заглушавали излъчванията от Пицо Гропера, въпреки че са направили съответните постъпки пред Италия и пред Международния телекомуникационен съюз. На трето място, оспорваната забрана е била наложена на дружество, учредено по швейцарското право – кооперативът на Маур, чиито абонати са живеели на швейцарска територия и са продължавали да приемат програмите на няколко други станции. Най-сетне и преди всичко, избраният начин на процедиране е бил необходим, за да предотврати заобикаляне на закона. Той не е бил форма на цензура, насочена срещу съдържанието и тенденциите на въпросните програми, а мярка, взета срещу една станция, за която властите на държавата-ответник са имали основание да приемат, че всъщност е швейцарска станция, действаща от другата страна на границата, с цел да заобиколи регламентацията в Швейцария.

Следователно, в случая националните власти не са надхвърлили границите на оставената им от Конвенцията свобода на преценка.

В заключение, няма нарушение на чл. 10, тъй като оспорваната мярка е в съответствие с чл. 10, т. 1 *in fine* и удовлетворява изискванията на чл. 10, т. 2.”³

³ Решението е взето с мнозинство от 16 срещу 3 гласа.